

Годжал С. С.

*кандидат історичних наук,
старший викладач кафедри історії імені проф. М. П. Ковальського
Національного університету «Острозька академія»
м. Острог, Рівненська область, Україна*

ІСТОРИЧНИЙ ТУРИЗМ В АВСТРАЛІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Значний потенціал туристично-рекреаційних ресурсів Австралії призводить до постійного збільшення потоку мандрівників з різних куточків світу. Це сприяє зростанню доходів країни від туристичних витрат, що, у свою чергу, позитивно впливає на її економічний розвиток. Комбінація цих факторів свідчить про те, що Австралія має всі передумови для подальшого розвитку існуючих туристичних напрямків, створення нових форм туристичних продуктів та ефективного використання своїх природних і культурних ресурсів, зокрема на малоосвоєних територіях. Туризм розглядається як одна з найбільш перспективних і прибуткових галузей світового господарства, що має великий потенціал для подальшого зростання [2]. Історичний туризм в Австралії набуває популярності завдяки розвитку інтересу до культурної спадщини та минулого країни. Австралія, з її багатою історією, є привабливим місцем для туристів, які цікавляться як місцевою історією, так і етапами колоніальної доби.

Австралія багата на пам'ятки, що відображають різні етапи її історії, від корінного населення до колоніального періоду та сучасності. До важливих об'єктів належать: національний парк «Улуру», перші британські поселення в Сідней (фортеця, Колоніальний квартал), музей Австралійських військових історій та інші.

У сучасному історичному туризмі значну роль відіграють культурні пам'ятки корінних народів Австралії (аборигенів). Туристи мають можливість познайомитися з традиціями, мистецтвом та історією корінних народів, відвідуючи культурні центри та природні заповідники. Національний парк «Улуру-Ката-Тжута» є однією з найвідоміших природних пам'яток Австралії, завдяки величезному червоному моноліту Улуру (Аерс-Рок), який є важливою частиною культурної та природної спадщини країни. Улуру є священним місцем для корінних народів Австралії (анангів), і його включення до списку Світової спадщини ЮНЕСКО підкреслює важливість як природного, так і культурного аспекту цього об'єкта. Для туристів доступні

пішохідні маршрути навколо Улуру, що дозволяють вивчати моноліт і його околиці, а також заходи на заході та сході сонця, що є популярними серед мандрівників. Відвідувачі можуть брати участь в освітніх програмах і культурних екскурсіях, які дозволяють глибше познайомитися з історією, традиціями та духовним значенням цього місця для аборигенів. Ката-Тьюта – це священне місце для чоловіків, дуже сильне і небезпечне, потрапити в яке можуть тільки минулі обряд ініціації. Гора складається з 36 скель, яким понад 500 мільйонів років. Корінними мешканцями цих місць є аборигени з племені «анангу», які вірять, що їхня культура була створена на початку часів. Саме люди-анангу проводять тури територією національного парку, під час яких розповідають про флору і фаун цих місць і про історію створення світу. Парк управляється спільно представниками громади аборигенів і Службою Охорони Парків і Дикої Природи штату Північні Території. І головне завдання такої спільної роботи – зберегти культурну спадщину аборигенів «анангу» і крихку екосистему всередині і навколо парку. Цікаво, що ЮНЕСКО визнає як культурну, так і природну значимість парку. У 1995 р. «Улуру – Ката-Тьюта» отримав Золоту Медаль Пікассо – найвищу нагороду ЮНЕСКО за видатні зусилля з охорони ландшафтів парку та культури аборигенів «анангу» [3].

Однією з головних історичних пам'яток Канберри є Австралійський військовий меморіал, який присвячений солдатам, загиблим під час різних воєн. Вперше ідея про зведення такого роду монумента була озвучена Чарльзом Біном, австралійським істориком, який висвітлює події Першої Світової війни. У 1917 році в Мельбурні була відкрита експозиція предметів, які безпосередньо відносилися до військової історії австралійського держави. Сьогодні Меморіал, що розташовується неподалік від австралійського парламенту, є одним з найбільш значущих монументальних споруд такого роду на планеті. До складу цього грандіозного пам'ятника входить Мавзолей з Залом Пам'яті, де знаходиться могила невідомого солдата, дослідний центр і музей [1].

Пам'ятки колоніальної спадщини Австралії, зокрема старовинні будівлі, церкви, порти і форти, є частиною туристичних маршрутів. Вони привертають туристів, які бажають дізнатися більше про період британської колонізації, імміграцію та розвиток сучасної австралійської нації.

У поширенні історії через туризм все більшого значення набувають сучасні технології. Віртуальні тури, інтерактивні виставки, мобільні додатки та віртуальна реальність допомагають залучати нові покоління туристів та зберігати історію. Музей сучасного мистецтва в Австралії (Сідней), експонує та колекціонує виключно твори сучасного

мистецтва як з Австралії, так і з усього світу. Будівля музею раніше була штаб-квартирою Ради морської служби. У колекції музею налічується понад 4 тисяч робіт австралійських художників, які купувалися з 1989 року. Тут представлені всі види мистецтва, але переважна більшість із них – живопис, фотографія, скульптура, роботи на папері й рухомі зображення. Значну частину колекції також займає зібрання робіт художників з числа австралійських аборигенів [4].

Ще одним музеєм, який можна відвідати як онлайн, так і наживо це – Національний автомобільний музей. Експонати в ньому демонструють історії людей і транспортних засобів, які сформували автомобільну історію Австралії. Увазі відвідувачів представлені різні автомобілі: від величних до абсурдних, від виготовлених вручну до серійних. Будучи міжнародним центром збору, дослідження, збереження, освіти та демонстрації історії австралійського автомобільного транспорту, Національний автомобільний музей – це набагато більше, ніж колекція транспортних засобів. Це соціальна історія австралійського автомобільного суспільства [5].

Історичний туризм є важливою частиною економіки Австралії, створюючи робочі місця у сфері готельного бізнесу, транспорту, туроператорів та культурних установ. Він також допомагає зберігати культурну спадщину та стимулює інвестиції в охорону пам'яток.

Водночас історичний туризм в Австралії стикається з низкою викликів, таких як охорона культурної спадщини, збереження об'єктів від масового туризму, а також балансування між розвитком туризму та захистом довкілля.

У майбутньому очікується подальше збільшення популярності історичного туризму завдяки інтеграції нових культурних і технологічних ініціатив, що дозволяють зберігати історичну спадщину та приваблювати туристів з усього світу.

Література:

1. Австралійський військовий меморіал: данина загиблим воїнам URL: <https://travelworld.org.ua/articles/avstralijskyj-vijskovyj-memorial-danyna-zahyblym-vojinam/> (Дата звернення: 16.12.2024 р.).

2. Дронів В. Розвиток туризму в Австралії. URL: <https://naukam.triada.in.ua/index.php/konferentsiji/80-sorok-de-vyata-vseukrajinska-praktichno-piznavalna-internet-konferentsiya/1073-rozvitok-turizmu-v-avstraliji> (Дата звернення: 18.12.2024 р.).

3. Національний парк «Улуру – Ката Тьютя» URL: <https://revolta.com.ua/turyzm/natsionalnij-park-uluru-kata-tyuta.html> (Дата звернення: 18.12.2024 р.).

4. Не виходячи з дому. Добірка онлайн-музеїв з різних частин світу.
URL: <https://suspilne.media/culture/34387-ne-vihodaci-z-domu-dobirka-onlajn-muzeiv-z-riznih-castin-svitu/> (Дата звернення: 17.12.2024 р.).

5. National Motor Museum, Australia. URL:
<https://artsandculture.google.com/partner/national-motor-museum> (Дата звернення: 17.12.2024 р.).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-464-4-14>

Долик О. С.

*студент III курсу історичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ЧЖЕН ХЕ: ШЛЯХ ВІД В'ЯЗНЯ ДО АДМІРАЛА

Серед величезної кількості визначних державних діячів середньовічного Китаю особливу увагу привертає постать відомого мореплавця, мандрівника та дипломата Чжен Хе (1371-1433), який увійшов в історію як організатор та керівник семи масштабних заморських експедицій (1405-1433), що мали на меті поширення політичних, економічних та культурних впливів Піднебесної на народи басейну Південно-Китайського моря та Індійського океану. Поставлений на чолі найбільшого флоту того часу, Чжен Хе зумів майже на півстоліття зробити васалами китайських імператорів численні міста і держави Малайського архіпелагу, Індії та Східної Африки, а також перетворити Китай на потужну морську імперію [3, р. 327-347]. Незважаючи на блискучі зовнішньополітичні успіхи, життєвий шлях та кар'єра цієї людини видалися надзвичайно складними та позначилися цілим рядом злетів і падінь.

Майбутній адмірал з'явився на світ у м. Куньмін (провінція Юньнань) у 1371 р., при народженні отримавши ім'я Ма Хе [4, р. 6]. Його прабатьки були мусульманами та вихідцями із Середньої Азії, що переселилися до Китаю у ході монгольського завоювання Піднебесної. Так, вважається, що Ма Хе був нащадком Саїда Аджал ал-Діна Омара (1211-1279) – одного із воєначальників хана Хубілая, якого за вірну службу було призначено губернатором підкореної провінції Юньнань [1, р. 17]. Таким чином, за походженням Ма Хе можна віднести до